

RELATII METRICE IN TRIUNGHIUL DREPTUNGHIU CLASA a 7-a

Autori :-

Prof. **V. Corcalciuc**

Prof. **Dragos Constantinescu**

Cuprins

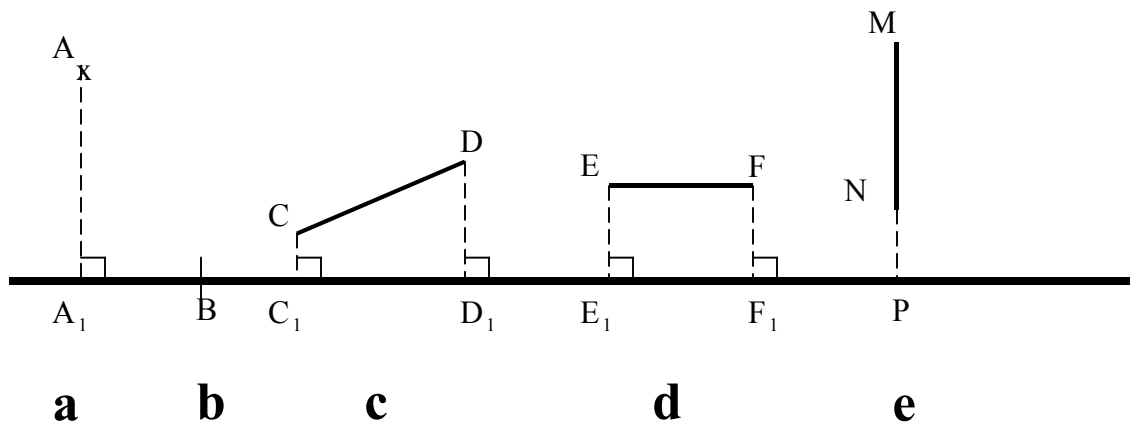
1. Proiecții ortogonale.....	3
2. Teorema înălțimii în triunghiul dreptunghic.....	4
3. Teorema catetei.....	5
4. Teorema lui Pitagora.....	7
5. Aplicații.....	8

1. Proiecții ortogonale

Definiția 1

- Proiecția ortogonală a unui punct pe o dreaptă este piciorul perpendicularei duse din acel punct pe dreapta.

Schiță :

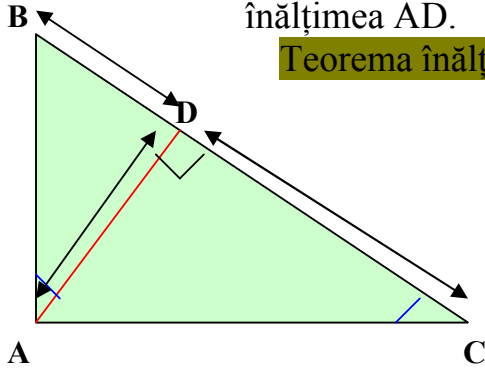

Deducții :

- Proiecția punctului A este tot un punct, A_1 ;
- Proiecția punctului B care se afla chiar pe dreapta de proiecție este tot punctul B;
- Proiecția segmentului CD este tot un segment, segmentul C_1D_1 . (se va vedea în lecțiile următoare ca acest segment este mai mic decât segmentul inițial);
- Proiecția segmentului EF care este paralel cu dreapta de proiecție, este un segment egal cu segmentul inițial;
- Proiecția segmentului MN care este perpendicular pe dreapta de proiecție, este un punct, P;

2. Teorema înălțimii în triunghiul dreptunghic

Se da ΔABC dreptunghic în A. Se duce înălțimea AD.

Teorema înălțimii spune ca:

Înălțimea este media geometrică a proiecțiilor catetelor pe ipotenuză.

Matematic scriem :

$$\boxed{AD^2 = BD \cdot DC}$$

Demonstrație:

$\Delta ABD \sim \Delta ADC$ ($\angle BAD \equiv \angle ACD$ fiind unghiuri cu laturi perpendiculare)

Rezulta ca $\frac{AD}{DC} = \frac{BD}{AD} \rightarrow AD^2 = BD \cdot DC$

Reciprocele teoremei înălțimii:

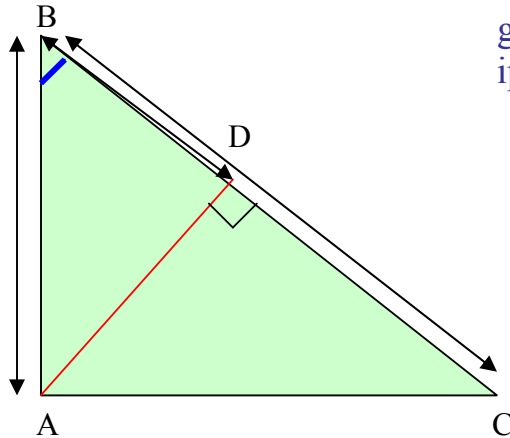
1. Dacă în ΔABC , $\angle BAC = 90^\circ$ și $AD^2 = BD \cdot DC$ atunci $\boxed{AD \perp BC}$
2. Dacă în ΔABC , $AD \perp BC$ și $AD^2 = BD \cdot DC$, atunci $\boxed{\angle BAC = 90^\circ}$

Exercițiu temă.

Se da triunghiul dreptunghic ABC cu unghiul A de 90° și $AD \perp BC$. Sa se completeze tabelul :

BD	2		8		27	0,2	1,5
DC	8	63		16		5	
BC	10	70	26				6,5
AD	4			12	12		

3. Teorema catetei

Intr-un triunghi dreptunghic, cateta este media geometrica a lungimii proiecției sale pe ipotenuza și ipotenuza.

$$\boxed{AB^2 = BD \cdot BC}$$

Demonstrație:

$\Delta ABD \sim \Delta ABC$
($\angle B$ este comun)

$$\text{Deci } \frac{AB}{BC} = \frac{BD}{AB} \rightarrow AB^2 = BD \cdot BC$$

Observație : pentru cateta AC $\rightarrow \boxed{AC^2 = DC \cdot BC}$

Teorema reciproca 1:

Daca intr-un triunghi ABC, $AD \perp BC$ si $AB^2 = BD \cdot BC \rightarrow \boxed{\angle BAC = 90^\circ}$

Teorema reciproca 2:

Daca intr-un triunghi ABC $\angle BAC = 90^\circ$ si $AB^2 = BD \cdot BC \rightarrow \boxed{AD \perp BC}$

Exercițiu temă

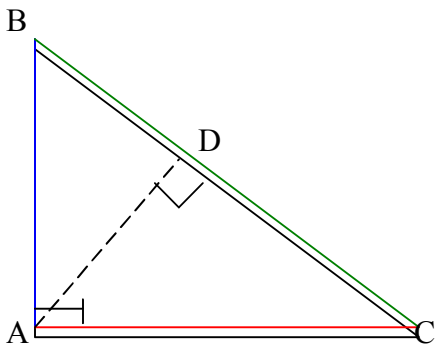
Sa se completeze tabelul de mai jos

BD	DC	AB	AC	BC
6	12			
	3,2			5
9		15		
	27,2		34	

4. Teorema lui Pitagora

Intr-un triunghi dreptunghic, pătratul lungimii ipotenuzei este egal cu suma pătratelor lungimilor catetelor.

$$\boxed{BC^2 = AB^2 + AC^2}$$

Demonstrație

In ΔABC aplicăm de două ori teorema catetei:

$$AC^2 = DC \cdot BC$$

$$AB^2 = BD \cdot BC$$

Adunăm relațiile:

$$AC^2 + AB^2 = DC \cdot BC + BD \cdot BC =$$

$$= BC(DC + BD) = BC \cdot BC \Rightarrow \Rightarrow BC^2 + AB^2 = BC^2$$

Teorema reciproca.

Dacă într-un triunghi suma pătratelor a două laturi este egală cu pătratul laturii a treia, atunci triunghiul este dreptunghic.

Exercițiu temă

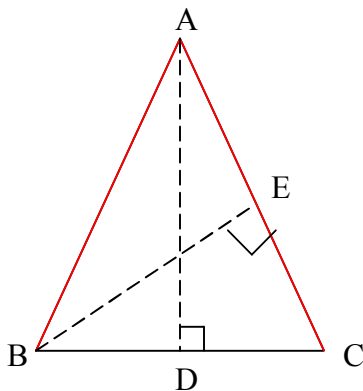
Sa se completeze tabelul știind ca triunghiul este dreptunghic in A si AD este înălțimea.

AB	15	8		12			25
AC	20	8	20		1		
BC			29	13	2,6	64	
BD						8	
AD							7

Aplicații.

1. Sa se calculeze înălțimile într-un triunghi isoscel ABC in care $AB=AC=10$ si $BC=12$.

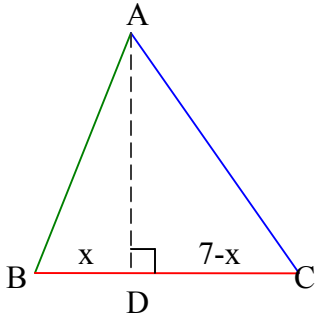
Soluție

- In ΔABC ducem $AD \perp BC$ si $BE \perp AC$
- In ΔACD aplicam T. Pitagora: $AD^2 = AC^2 - DC^2 = 100 - 36 = 64$
- Rezulta ca $AD = 8$.
- Dar $AD \cdot BC = BE \cdot AC \Rightarrow BE = \frac{AD \cdot BC}{AC} = \frac{8 \cdot 12}{10} = 9,6$

2. Sa se calculeze înălțimea într-un triunghi oarecare cu laturile $AB=5$; $AC=6$; $BC=7$

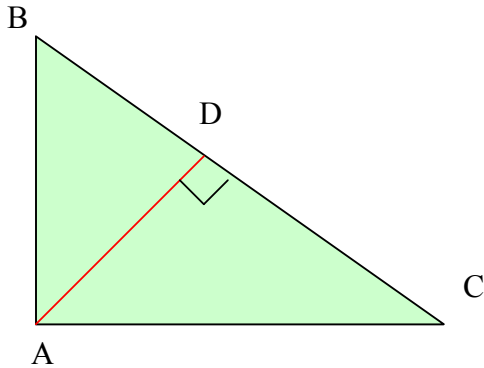
- Calculăm înălțimea din A. (celelalte se calculează în mod asemănător exercițiului precedent)
- Notăm BD cu x și DC cu $7-x$
- Aplicăm teorema lui Pitagora în cele două triunghiuri dreptunghice formate:

$$AD^2 = AB^2 - BD^2 = 25 - x^2$$

$$AD^2 = AC^2 - DC^2 = 36 - (7-x)^2 = -13 + 14x - x^2$$

• Rezulta ca $25 - x^2 = -13 + 14x - x^2 \Rightarrow x = \frac{19}{7} \Rightarrow BD = \frac{19}{7} \Rightarrow AD = \sqrt{25 - \left(\frac{19}{7}\right)^2} = \frac{12\sqrt{6}}{7}$

3. Fie triunghiul dreptunghic ABC ($\angle A = 90^\circ$), $AD \perp BC, D \in (BC)$. Demonstrați relațiile : $AD \cdot BC = AB \cdot AC$ (1); $\frac{1}{AD^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2}$ (2)

Observație : relațiile (1) și (2) au numeroase aplicații. Ele pot fi « botezate » astfel : a doua, respectiv a treia teorema a înălțimii.